

Lk 2,1-14: Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všecken lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“ A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“

Žalm 18,28-29: Ty lid ponížený zachraňuješ, ale povýšené nutíš sklopit oči. Ty mi rozsvěcuješ světlo, Hospodine. Můj Bůh září do mých temnot.

Stalo se v oněch dnech, že byl svět zase jednou poněkud neklidný a kasa byla prázdná a císař podepsal výnos, ať se přepočítají daňoví poplatníci, aby byl ve věcech pořádek. Lidi se kvůli tomu trmáceli lán světa do rodného města, aby učinili povinnosti zadost, ale že by si od toho slibovali lepší život, to pochybuju. Jestli se pak vybralo víc peněz a co se s nimi dělo, o tom nic nevím. Ale pokud ti lidé stáli o dobrý život, asi tušili, že prachy vám nepochybně přinesou víc pohodlí a víc možností a víc starostí a stresů, ale aby byl život dobrý, to nezajistí, protože to se koupit nedá.

Netuším, z jakých poměrů byl tesař Josef a z jakých jeho těhotná snoubenka. Šli se dát zapsat do Betléma a na vlastní kůži zažili, že je nás na světě moc, takže je to samá tlačnice, ale když potřebujete pomoc, nejsou lidi.

Svět nestojí jen na paragrafech a na plných či prázdných pokladnách, ale na tom, jak spolu lidi dokážou vyjít (čemuž by ty paragrafy a pokladny měly napomoci). Ale především záleží na lásce. To přišli ohlásit andělé, což jsou bytosti, které mají informace ze spolehlivého zdroje, totiž ze samého nebe.

Poblíž přecpaného městečka byly pastviny a na nich drželi hlídky pastýři. To zas byly bytosti, kterých se naopak na názor nikdo neptal. A zrovna k těm si to namířil anděl a zrovna kolem nich se rozzářila sláva Páně. Ono v té záři bude vidět i to, co bych vystavoval nerad, protože co tomu řeknou lidi, anebo ještě hůř – co tomu řekne Bůh? Snad proto anděl pro začátek povídá: „Nebojte se!“ Tak se nebojte.

Všechno, co od této chvíle andělé řeknou, uslyší pár obyčejných lidí, kterých se nikdo na nic neptá. Oni to vyslechnou a vyrazí do přelidněného města za rodinou, které nikdo nepomohl. Ty davy, co se tu tlačí, netouží někomu pomáhat, ty jsou tu proto, že je k tomu přinutil nemilovaný úřad jakýmsi otravným předpisem.

Informace z nebe, se kterou do toho andělé přišli, zní: Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán (takže lepší svět už je tu), a takhle ho poznáte: je to děťátko zabalené v plenkách, položené do jeslí.

Svět byl tehdy dost podobný tomu, jak to známe z pozdějších dob až dodnes. Povstával národ proti národu a království proti království a ti, kdo přepadli sousední zemi, tomu říkali obrana. Neměli rakety a drony, ale civilisty lze zabíjet i bez nich. I v rodinách proti sobě lidi bojují, ale to všechno není konec světa, praví se v Bibli, vždyť je to tak pořádek. Nežije se v tom dobře – a do toho najednou ta sláva Páně, která září dost nečekaně: prý už je dobrý svět tady. Jenom je ještě v plínkách. Bude opravdu dobrý?

Budoucnost má tu vlastnost, že nevíme, jaká bude. Tak si o tom vytváříme představy a domněnky, ale může to být jinak. Vidíme různá úskalí a nebezpečí, která hrozí, a kéž by na ně nedošlo a kéž by společnost aspoň zůstala ve vyjetých kolejích, které sice nevedou do ráje, ale už je známe a umíme v nich chodit. Jenže když u nás mají už čtyři z deseti mladých lidí psychické problémy, je to signál, že tu trasu, kterou známe a nevede do ráje, prostě nezvládají a už ani nechtějí. Konec světa to není, to tu bylo vždycky, jen asi ne tak ponuře a tolik to nebolelo a nebylo to tolik vidět, jako teď po covidu. Nevíme, co z toho vzejde, tak si vytváříme různé domněnky a představy, a biblický žalm nás pro jistotu varuje před necitlivými závěry: „Hospodine, ty ponížené zachraňuješ, povýšené však nutíš sklopit oči.“

Tamty bytosti, které mají spolehlivé informace ze samého nebe, do toho prozpěvují: „Sláva na výsosti Bohu a na zemi konečně pokoj, vždyť vás Bůh má rád!“ Zní to jak z jiného světa. Na výsosti sláva Bohu, jenže jak to chcete spravit na zemi? Vždyť tu žijeme jak v nekonečném labyrintu starostí, stresů, vlastností, presů, bezmoci a děsu. Labyrint je bludiště, z nějž není snadné se dostat ven. Andělská věta „Dnes se vám narodil Spasitel“ dává dost jasně najevo, že cestu z toho všeho, co by člověka dočista umořilo, je třeba otevřít zvenčí. Však to je i v tom starém žalmu: „Ty mi rozsvěcuješ světlo, Hospodine, můj Bůh září do mých temnot.“

Stalo se to v oněch dnech, kdy byl svět zase jednou poněkud neklidný a kasy prázdné a vladaři vydávali výnosy, jak svět zkrátit (po dobrém či po zlém). Že by si od toho někdo sliboval lepší život, to asi ne, protože ten se koupit ani nařídít nedá. Bytosti s nebeskými informacemi ho nenařizují ani mu nedělají reklamu: ale upozorňují, že vás Bůh má rád. Ejhle, cesta z labyrintu: až z něj vyjdete, snad konečně zažijete i ten pokoj na zemi mezi lidmi. Můj Bůh září do mých temnot.

Kdyby se vás někdo ptal, o čem jsou Vánoce, nějak mu tu andělskou zprávu zkuste předat, ať udělá radost vám i někomu dalšímu.

/požehnání/

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, protože Bůh nás má rád. Zemi a s ní i lidské vztahy sice přikrývá temnota a národy soumrak, jenomže nad námi vzešla Hospodinova sláva.

Veselým i smutným se na nebi rozsvítla hvězda, jež ohlašuje, že nám všem, trochu vlkům a trochu beránkům, poslali od nebeského dvora nikoli zlověstnou obsílku, ale pomocnou ruku a k tomu vzkaz: Pojdte se nebát a žijte spolu rádi!

Tak tu Boží nabídku přijměme, pojdme se nebát a žijme sami i pohromadě rádi a vánoční hvězda ať nám připomíná, že nás na každém kroku provází Boží láska a milosrdenství. Amen.